

Medlem af Inatsisartut
Anders Olsen, Siumut

Svar på § 37-spørgsmål nr. 182 om vandsøen ved Sisimiut

Brevdato: 16-05-2019
Sagsnr.: 2019 - 11914
Akt-id: 10749414

Kære Anders Olsen

Du har i henhold til § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut om udfordringer for udviklingen af Sisimiut som følge af den bynære placering af vandsøen. Dine spørgsmål er henvist til min besvarelse.

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Man har påtænkt at etablere en vej mellem Sisimiut og Kangerlussuaq, som lægger tæt op ad vandsøen hvorfra vandforsyningen pågår; hvilken forurening er man i den forbindelse ængstelig for? Er det bilernes udstødningsgasse eller er det fordi man er bekymret for, at bilerne kan falde i søen?

Ved etablering af en vej inden for en vandspærrezone vil der være en øget risiko for, at materiale fra vejen, olieprodukter, udstødningsgasser, affald osv. kan forurene drikkevandet.

Det er vigtigt at sikre rent drikkevand af hensyn til både befolkningens sundhed og vandforsyningen til fiskeproduktionen og anden fødevarevirksomhed. Vandspærrezonen i Sisimiut er udlagt for at beskytte drikkevandet, i henhold til § 28 i *Inatsisartutlov nr. 9 af 22. november 2011 om beskyttelse af miljøet*.

Der fremkommer ofte ønsker om aktiviteter inden for vandspærrezoneerne, som vanskeligt kan forenes med behovet for rent drikkevand og rent vand til industrien. Hovedparten af vandværkerne kan i dag ikke rense råvandet ved en forurening med f.eks. benzin eller olie eller andre former for forurening som følge af øget menneskelig aktivitet. Derfor er det særlig vigtigt, at det sikres, at der ikke tilføres forurening til vandspærrezoneerne.

2. Eller hvad er det i hele taget for en forurening, Naalakkersuisut er ængstelige for, siden man nøler med at give en tilladelse?

Som nævnt i svaret på spørgsmål 1 kan etableringen og brugen af en vej i en vandspærrezone medføre øget risiko for, at drikkevandet bliver forurennet. Her er listet nogle af de forureningsrisici, som en vej kan medføre:

- *Materiale fra vejen.* Under etableringen af vejen og ved efterfølgende brug vil materiale fra vejen og området rundt om vejen blive skyllet væk og ned i drikkevandssøen. Materialerne kan både være kemiske fra en

eventuel asfaltering, men også naturlige i form af ler, silt og organisk materiale. Materialerne gør vandet uklart og sætter sig på filtrene i vandbehandlingsanlægget, hvilket gør det sværere at rense drikkevandet for bakterier.

- *Olieprodukter.* Spild og lækage fra motoriserede køretøjer, samt udsivning fra asfalten, vil med stor sandsynlighed sive ud i drikkevandssøen, hvis overfladevandet fra vejen ledes ned til søen.
- *Udstødningssasser.* Kemiske forbindelser fra udstødning fra motoriserede køretøjer kan ende i drikkevandet blandt andet via støv i luften og regnvand.
- *Affald.* Ved øget færdsel i vandspærrezonen er der risiko for, at mængden af affald i vandspærrezonen forøges. Organisk affald som for eksempel afføring kan give mikrobiologisk forurening, mens uorganisk affald som for eksempel plastic kan give kemisk forurening.

Hovedhensynet er, at vi forsat har rent drikkevand af en kvalitet, der kan leve op til de fastsatte krav, til gavn for borgernes sundhed og fødevarerproduktionsvilkår.

Qeqqata Kommunia er ved at gennemføre en vurdering af virkninger på miljøet (VVM) af etableringen af en vej mellem Sisimiut og Kangerluarsuk Tulleq igennem vandspærrezonen. Naalakkersuisut nøler ikke med denne sag, men må naturligvis afvente, at VVM-redegørelsen er færdig. Formålet med VVM-redegørelsen er netop at sikre, at Naalakkersuisut får de nødvendige oplysninger om et anlægs sandsynlige påvirkninger på miljøet, således at Naalakkersuisut på et fuldt informeret grundlag kan træffe afgørelse om, hvorvidt der skal gives godkendelse til etablering, udvidelse eller ændring af et anlæg, der er omfattet af VVM-bekendtgørelsen. VVM-redegørelsen danner ligeledes grundlag for, at Naalakkersuisut får de nødvendige oplysninger for fastsættelse af vilkår i en eventuel godkendelse, der kan minimere et anlægs negative påvirkninger på miljøet.

3. Betyder det faktum, at vandsøen er en hindring for udviklingen, at Naalakkersuisut på en eller anden måde arbejder seriøst med løsningsforslag til at imødegå problemet? Hvis det er tilfældet, hvilke muligheder bliver da undersøgt?

Den igangværende vurdering af virkninger på miljøet (VVM) for vejprojektet mellem Sisimiut og Kangerluarsuk Tulleq skal blandt andet redegøre for projektets påvirkninger af vandressourcen og beskrive forskellige løsningsforslag, herunder eventuelle alternative vejføringer. På nuværende tidspunkt afventer Departementet for Natur og Miljø en tilrettet VVM-redegørelse fra bygherre. VVM-redegørelsen skal grundigt belyse projektets påvirkninger af vandressourcen samt bygherres forslag til afværgende foranstaltninger, der kan sikre, at drikkevandskvaliteten ikke bringes i fare ved etablering og drift af en vej inden for vandspærrezonen.

4. Er der andre byer herhjemme der har de samme problemer som i Sisimiut med grænsen til vandsøen?

Ja, der er andre byer, der har tilsvarende udfordringer med, at der ved udvidelser af aktiviteter i byerne må tages hensyn til vandspærrezonerne for at beskytte drikkevandet.

Da den nuværende vandforsyning i byerne blev opbygget i 1950'erne, blev overfladevandet fra søer og elve betragtet som værende af bedste kvalitet uden nævneværdig forurening af den ene eller anden art. Overfladevandet blev derfor karakteriseret som så rent, at vandbehandlingen kun krævede en simpel fysisk behandling, pH-justering og desinfektion med klor. De fleste vandsøer lå dengang godt beskyttet uden for byerne, og der var ingen eller få snescootere eller andre terrængående køretøjer til at forurene vandsøerne. Udbygning af byerne, den øgede aktivitet samt et stigende antal snescootere og andre terrængående køretøjer har i dag øget risikoen for forurening af vandressourcerne.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Kim Kielsen

30. april 2019

I medfør af § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål:

- 1) Man har påtænkt at etablere en vej mellem Sisimiut og Kangerlussuaq, som lægger tæt op ad vandsøen hvorfra vandforsyningen pågår; hvilken forurening er man i den forbindelse ængstelig for? Er det bilernes udstødningsgasser eller er det fordi man er bekymret for, at bilerne kan falde i søen?
- 2) Eller hvad er det i hele taget for en forurening, Naalakkersuisut er ængstelige for, siden man nøler med at give en tilladelse?
- 3) Betyder det faktum, at vandsøen er en hindring for udviklingen, at Naalakkersuisut på en eller anden måde arbejder seriøst med løsningsforslag til at imødegå problemet? Hvis det er tilfældet, hvilke muligheder bliver da undersøgt?
- 4) Er der andre byer herhjemme der har de samme problemer som i Sisimiut med grænsen til vandsøen?

(Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut)

Begrundelse:

Som det er almindelig kendt af alle og enhver, så har vandsøen i Sisimiut i mange år været en hæmsko for byens udvikling.

I forbindelse hermed er der tidligere stillet et §37 spørgsmål omhandlende hvordan man kan komme udover det ovennævnte problem med vandsøen (sagsnr. 2019-560), men der kom ikke hverken forslag eller løsninger i svarskrivelsen fra Naalakkersuisut, dog kom man ind på, at man havde givet særtilladelse til snescooteres færdsel.

Qeqqata Kommunia og befolkningen ønsker at deltage i udviklingen og man er derfor rigtig trætte af, at vente på Naalakkersuisuts godkendelse til start af anlæg af vejen.

Derfor er det på tide, at kunne få oplyst om Naalakkersuisut virkelig hjælper til med at lede efter løsninger på problemet. Mest fordi det bliver tydeligere og tydeligere, at der ikke sker noget og, at der ikke kommer løsningsforslag op på bordet.

Jeg ønsker, at mine spørgsmål bliver besvaret indenfor 10 på hinanden følgende arbejdsdage.